

Sygn. akt I CSK 2215/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko H. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 października 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 27 maja 2021 r., sygn. akt VI ACa 641/18,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę
2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej H. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 maja 2021 r., sygn. akt VI ACa 641/18 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Skarżąca upatruje istotnych zagadnień prawnych w konieczności wyjaśnienia: 1) czy czynności polegające na przedstawieniu powodowi faktur dokumentujących dokonanie pozornych czynności prawnych, w stosunku do których następnie były wystawiane faktury korygujące do „zera” są czynnościami pozornymi, czy też są to czynności dotknięte błędem co o treści czynności prawnej i jeżeli czynności takie należy traktować jako czynności pozorne, to jak nieważność tych czynności prawnych wpływa na zakres udzielonego poręczenia wekslowego na wekslu *in blanco* do umowy factoringu; 2) czy przedstawienie faktorowi faktur dokumentujących czynności pozorne, w istocie nieistniejące, powoduje powstanie zobowiązania z umowy factoringu czy z czynów niedozwolonych i jeżeli przedstawione do sfinansowania wierzytelności nie były w istocie wierzytelnościami z tytułu dostawy dóbr i usług, stworzono tylko pozór dokonania takich czynności, to czy do rozliczeń stron ma zastosowanie umowa factoringu; 3) czy przedstawienie do finansowania czynności pozornych powoduje w konsekwencji, że weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową, gdyż nie doszło do finansowania rzeczywistych wierzytelności i wykonywania zobowiązań umownych faktora, ale kwoty były wypłacone w istocie bez tytułu prawnego; 4) czy sąd może zakwestionować z urzędu okoliczności faktyczne wskazane przez powoda i przyznane przez pozwanych (okoliczności bezsporne) i dokonać własnych, odmiennych od zgodnych twierdzeń stron, ustaleń faktycznych.

Tak sformułowane zagadnienia nie spełniają formalnych kryteriów istotnego zagadnienia prawnego w przedstawionym wyżej rozumieniu przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W szczególności brakuje wykazania ich nowości oraz przytoczenia argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Odnosi się to do wszystkich zagadnień (1-6). Natomiast zagadnienia 1-5 dodatkowo nie korelują z podstawą faktyczną zaskarżonego rozstrzygnięcia; z ustaleń faktycznych zaskarżonego wyroku nie wynika, że w zakresie, w jakim zostało uwzględnione powództwo, czynności prawne były dotknięte nieważnością z powodu ich pozorności. Wbrew wywodom zawartym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Sądy obu instancji prowadziły postępowanie dowodowe dotyczące stosunku podstawowego i dokonały w tym przedmiocie stosownych

ustaleń faktycznych, tak co do zasady, jak i wysokości zobowiązania wystawcy weksla.

Należy też zwrócić uwagę, że Sąd Najwyższy nie ma obowiązku zastępowania skarżącego i poszukiwania argumentów przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UZ 47/06, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 118).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, jedn. tekst: Dz. U. z 2018, poz. 265).

[as]